

การศึกษาสายพันธุ์ ระบบการผลิต และการตลาดของมะละกอ

กรณีศึกษา : จังหวัดนครศรีธรรมราช

พรศิลป์ สี่เผือก¹ มุจลินท์ ตินสิริสุข¹ วุฒิชัย สี่เผือก¹ และภิญญิศา หน้าคอก¹

บทคัดย่อ

จากการสำรวจสายพันธุ์ ระบบการผลิต และการตลาดของมะละกอในจังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างเดือนมิถุนายน ถึง เดือนพฤศจิกายน 2551 จากกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกมะละกอเพื่อการค้า จำนวน 41 ราย 59 ตัวอย่าง 11 อำเภอ 22 ตำบล พบการปลูกมะละกอ 6 สายพันธุ์ ได้แก่ แหกดำ แหกนวล สายน้ำผึ้ง โกโก้ ปลักไม้ลาย และเรดเลดี้ รวมพื้นที่สำรวจ 605 ไร่ ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกมะละกอร้อยละ 59 เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ยมากกว่า 50 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีประสบการณ์ในการปลูกมะละกอเฉลี่ยน้อยกว่า 5 ปี ร้อยละ 95 เป็นการปลูกมะละกอปลูกแบบผสม เพื่อเป็นอาชีพเสริม ขนาดพื้นที่ปลูกอยู่ระหว่าง 5-25 ไร่ สายพันธุ์ที่นิยมปลูกร้อยละ 68 เป็นสายพันธุ์แหกดำ เกษตรกรส่วนใหญ่จำหน่ายผลผลิต โดยขายผลสุกโรงงาน ขายผลสุกทานสดและขายเป็นผลดิบ ตามลำดับ แรงงานที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นแรงงานภายในครอบครัว การจ้างแรงงาน ได้แก่ การขุดหลุมปลูก และการเก็บผลผลิต พื้นที่ปลูกมะละกอส่วนใหญ่ดินมีค่าความเป็น กรด-ด่าง (pH) อยู่ในช่วง 6-6.9 การปลูกมะละกอเกษตรกรจะเก็บเมล็ดเพื่อทำพันธุ์และปลูกด้วยต้นกล้าอายุประมาณ 1-1.5 เดือน พื้นที่ปลูกร้อยละ 98 เป็นการปลูกแซมในสวนยางพารา สวนปาล์ม น้ำมัน และสวนผลไม้ ระยะห่างการปลูกประมาณ 2 X 2 เมตร พืชที่ปลูกร่วมได้แก่ พริก มะเขือ และกล้วย ระบบการให้น้ำ พบว่าร้อยละ 32 มีการให้น้ำแบบมินิสปริงเกอร์ แบบหัวเหวี่ยง และตามร่องน้ำ ร้อยละ 34 ไม่มีการให้น้ำตลอดการเพาะปลูกอาศัยน้ำฝนอย่างเดียว ปัญหาที่พบในการผลิตมะละกอ ได้แก่ โรคแอนแทรกคโนส โรครากเน่าโคนเน่า และโรคใบจุดต่างวงแหวนมะละกอ แมลงศัตรูมะละกอที่สำคัญ ได้แก่ เพลี้ยหอย เพลี้ยแป้ง และหอยทาก เกษตรกรไม่นิยมใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัด การศึกษาลักษณะของผลมะละกอดิบ พบว่าส่วนใหญ่ผลมะละกอตรงตามลักษณะสายพันธุ์ เพียง 2-3 ข้อ ขนาดผลมะละกอเฉลี่ย 1,000-1,499 กรัม ทรงผลเรียวยาว สีผิวผลมีสีเขียวปานกลาง สีเนื้อในมีสีขาว ชุ่ม ทดสอบความกรอบด้วยการชิมเมื่อสับเป็นเส้นมีความกรอบมาก ความหนาเนื้อเฉลี่ยเมื่อหั่นตามขวางบริเวณกลางผลมีค่าเฉลี่ย 2.5-3.0 เซนติเมตร มะละกอส่วนใหญ่ให้ผลผลิตเฉลี่ย 5-10 กก./ต้น/เดือน

การศึกษามะละกอสุกที่ระดับ 75 เปอร์เซ็นต์ เมื่อตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์ สายพันธุ์ แหกดำ พบว่าส่วนใหญ่ ตรงตามลักษณะพันธุ์ 3 ข้อ น้ำหนักผลเฉลี่ยมากกว่า 1,500 กรัม ทรงผลเรียวยาว

ยาว เมื่อวัดความแน่นเนื้อด้วยหัววัดขนาด 2 มิลลิเมตร มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า 0.5 กิโลกรัม สีเนื้อ มะละกอเมื่อเปรียบเทียบกับแผ่นเทียบสีที่กำหนดขึ้น ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ย 7-8 (สีส้ม) ความหวานเฉลี่ย มีค่า 10.0-11.9 บริกซ์ ความหนาเนื้อเฉลี่ย 2.5-3.0 เซนติเมตร ผลมะละกอสุกให้ผลผลิต 6.8 กก./ต้น/เดือน ต้นทุนในการผลิตมะละกอ พบว่าการผลิตมะละกอก่อนและระหว่างการเก็บเกี่ยว การปลูกแบบ ผสมไม่ยกร่อง มีต้นทุนการผลิตสูงสุด (1,531.63, 4,941.25 บาท/ไร่/เดือน) รองลงมาคือ การปลูกแบบ ผสมยกร่อง (1,455.00, 3,206.25 บาท/ไร่/เดือน) และ การปลูกแบบเดี่ยวยกร่อง (1,240.35, 1,006.25 บาท/ไร่/เดือน) ปัจจัยต้นทุนการผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ค่าปุ๋ย ค่าแรงงาน ค่าเมล็ดพันธุ์/ต้นกล้า ค่าสารเคมี และค่าเชื้อเพลิง ตามลำดับ รายได้จากการขายมะละกอหน้าสวนของเกษตรกร สายพันธุ์แขก นวลดิบ ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 3.0 บาท ผลมะละกอสุกรับประทานสดสายพันธุ์แขกดำ เฉลี่ย กิโลกรัม ละ 4.3 บาท สายพันธุ์ปลักไม้ลาย เฉลี่ยกิโลกรัมละ 6 บาท และมะละกอสุก สายพันธุ์แขกดำจำหน่าย โรงงาน เฉลี่ยกิโลกรัมละ 3.4 บาท

คำสำคัญ : มะละกอ ระบบการผลิต การตลาด และนครศรีธรรมราช

¹คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

อ.ทุ่งใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช 80240

A Study on Variety, Processing and Marketing of Papaya

Case Study : Nakhon Si Thammarat Province

Pornsil Sripheuk, Mujalint Tinsirisuk, Vuttichai Sripheuk and Pinyo numkok

Abstract

The result of surveying variety, processing and marketing of papaya in Nakhon Si Thammarat Province during June to November 2008 from the example groups of agriculturists, 59 examples, 11 districts, 22 sub districts is showed that they grow papaya in 6 varieties as Khagdam, Khagnuan, Sainamphuek, Plugmaily and red lady. The total survey area is 605 rai . The result of studying show 59 percent of agriculturist who grow papaya is female who are older 50 years old. They graduated from primary education. They have experience to grow papaya less than 5 years. 95 percent is agriculturist who grow mix papaya for enhance occupation. The growing area is between 5-12 rai. The occupation variety for growing 68 percent is Khagdam variety. Almost agriculturists distribute papaya by selling ripe fruit to factory, ripe fruit for eating and unripe fruit. Almost of labour is the labour from family. The labour employments are digging for growing plants and keeping production. Almost of soil which growing papaya area is pH during 6 - 6.9 . Growing papaya, the agriculturists will keep the seeds for growing and grow with sprout about one month. 98 percent of the growing area is add growing rubber tree garden and oil palm garden and orchard. This space in growing is about 2 X 2 meter. The plants can grow together are chilli, eggplant and banana. The water system show that 32 percent is mini springer. 34 percent in the water course. They are not water all the time in cultivate. The problems in produce papaya are anthracnose disease (*Colletotrichum* sp.), root rot (*Phytophthora* sp.) and papaya ring spot virus (PRV). The insects and pest were to destroy is tortoise scales, mealybugs and snail. The agriculturists don't like to use chemical for prevent and eradicate. Studying of unripe papaya by check variety show that almost papaya is direct to the variety three topics and fruit size 500-599 gram. Tapering and long fruit, medium green colour. The fruit colour is muddy white. Testing of brittle by eating. When chop in line, it is brittle. The average thickness when we chop papaya is 2.50-3.00 centimeters. Almost of papaya production is average 5-10 kilograms/tree/months. Studying

of the ripe Khagdam variety in 75 percent. When we check seeding character, it showed that it is correct like variety 3 topics. The average weigh is more than 1,500 grams. Tapering fruit is densit 2 millimeters. The average is less than 0.5 kilograms. When we compare the papaya colour with the colour paper that we set. Almost average 7-8 (orange colour). The average sweetness is 10.00 - 11.90 brick. The average thickness is 2.50-3.00 centimeters and the production is average 6.8 kilograms/tree/months. The capital to produce papaya pre and between harvest show that growing mixed - non furrow system. It is high cost produce (6,531.63, 4,941.25 Baht/Rai/Month). Infarlion is growing with mixed-furrow (1,455.00, 1,206.25 Baht/Rai/Month) and single furrow system (1,240.30, 1,006.25 Baht/Rai/Month). Production factors are fertilizer cost, labor cost, seed cost, sprout, chemical cost and fuel cost. Their income from sale papaya at the gardent. The unripe papaya Khagnuan variety is average 3.0 Baht/Kilogram. The ripe papaya Khagdam variety is average 4.3 Bath/kilogram and Plugmailly variety is 6 Bath/kilogram. The ripe papaya Khagnuan variety that selling at factory is average 3.4 Baht/Kilogram

Keywords: Papaya, Processing marketing and Nakhon Si Thammarat

¹ Faculty of Agriculture. Rajamangala University of Technology Srivijaya. Nakhon Si Thammarat campus . Thung Yai. Nakhon Si Thammarat . 80240